

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“
вносить: в Австрії:

на цілий рік 24 К
на пів року 12 К
на чверть року 6 К
на місяць 2 К

За границю:

на цілий рік: зі щоденною ви-
сылкою 7 доларів або 14 рублів;
з висылкою двічі в тиждень 6 до-
ларів або 12 рублів; з висылкою
що суботи 5 доларів або 10 руб.
Поодинокі числа по 10 сотиків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний дневник.

„Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо рудке ми серце і віра руска“. — З Русланових польвів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім
неділь і руских свят о 5 год.
по полудні. — Редакція, адміні-
страція і експедиція „Руслана“
при ул. Хмельовського ч. 15, II
поверх. Експедиція місцева
в Агенції Соколовського ул. Я
гайлонська ч. 8.

Рукописи звертає ся лише а
попередню засторогу.

Рекламації лише неопечатані
є вільні від порта. — Оповістки
звичайні приймають ся по цні
20 с. від стрічки, а в „Надіслан-
нім“ 40 сот. Подяки і приватні
донесеня по 30 сот. від стрічки

Розлад в соціал-демо- кратії.

(X) Німецька соціал-демократія збирає ся щорічно на віча, на котрих піддає свою програму новій ревізії. Сего року зібрали ся соціалісти з Німеччини в Єні на віче і там проявив ся розлад між т. зв. ревізійністами і радикалами, дійшло між ними до завзятої боротьби в котрій ймовірно витязями остануть ревізійністи.

Спір виринув задля становища, яке соціал-демократія має займати супроти громадних страйків. Ревізійністи в часті взагалі осуджують громадні страйки, в часті уважають найкрайнішим середником, котрим хвилево ще можна послугувати ся. Тимчасом крайне крило соціал-демократії, радикали, бачать в громадних страйках найвисшу вияву сили пролетарів, вершину поступової революційної роботи.

Ревізійністи осудили вельми різко громадні страйки, а представник загальної комісії робітничих організацій в Німеччині з Берліна, Бавер, провідник найчільніших відділів німецької соціал-демократії, заявив прямо, що „всі громадні страйки не досягнули бажаної мети“. Зовсім хибно покликують ся на волю широких верств, котрі є неприхильні громадним страйкам. Тимто Бавер остерегав „перед революційним пустомельством, котре не лякає ся ніяких послідовностей“. Свідкалізм є неможливий в Німеччині а революційні бучі не мають дійсного вислідку, тому треба відкинути революційні змаганя.

Так різко осудив сей представник громадні страйки, але також пос. Да в и д заявив, що громадні страйки довели би до нецїастя німецьку соціал-демократію, бо тим способом важні справи виставляє ся на небезпеку.

Проти такого становища боронили ся завзято радикали. Предложена Розою Люксембург резолюція не домагає ся виряді прямо

громадного страйку, але з неї проявляє ся зовсім виразно дух супротивний офіційально поданій постанові, дше пристрастїю дикою, змаганем до перевороту і гримким покликком до пожежі і революції.

В обороні єї становища не завагали ся радикали, котрі в більшости забірали слово, виступити з найзавзятішими напастями на партійну управу. Роза Люксембург закинула управі, що не має розуміння для поглядів широких верств, бо лише різкою революційною тактикою можна скріпити відвагу широких верств.

Застоя в організації є знаменем занепаду доси уживаної офіційально тактики. Були се найзавзятіші представники німецької соціал-демократії, що там промовляли в душі Розі Люксембург а між ними також і Кляра Цеткин.

Мимо того однак радикали перенали із своїми домаганями, а опортуністи побідили на вічу майже двома третинами голосів. Видно отже, що серед офіційального представництва німецької соціал-демократії проявляє ся сильно струя до ревізійнізму, а соціал-демократія, ставши могутчою, свідомо своєї одвічальности з оглядом на велику організацію і тому покидає дотеперішню неодвічальну тактику.

Тепер вже не думає соціал-демократія все перевертати до гори коренем в державі, в котрій она живе. Тільки радикали все ще накликають до буч, до переворотового настрою широких верств, котрим в їх засліплені виводять перед очі соціалістичний рай а підмогою насильств. Нема однак сумніву, що в широких верствах соціал-демократії мимо сего поражєня на вічу радикали мають великий вплив і велику силу якраз теми окликами високоварними і завзятими, котрими уміють настроїти широкі верстви і їх баламутити та заманювати.

Новий бюджетовий рік.

(Δ) Міністерство перевело давний свій намір фінансової реформи і зарядило, що новий рік фінансовий буде починати ся не 1. січня, але 1. липця. Сю зміну перевело правительство в тій цілі, бо сподіває ся довести бюджет до полагоди до 1. липця скорше, як се було можливо до нового року, задля чого було приневолене послугувати ся бюджетовими провізоріями.

Однак можна сумнівати ся, чи справдять ся надії правительства, бо держ. рада користувала ся звичайно бюджетовою розправою, щоби виводити при сій нагоді всякі жалоби, домаганя, спори і бажаня. Розправляло ся нераз про все инше, тільки не про бюджет і фінансове положєня, а в тих розправах доходило нераз до завзятих буч між сторонництвами, а тепер також не буде инакше.

Другою перепороною скорої полагоди бюджету є парламентарний регулямін, після котрого бюджет, поки вйде до палати, має перейти через бюджетову комісію, вложену в пів сотні послів, котрі і там зводять часто завзяту боротьбу. І тут також де omnibus variis а не про фінансові справи розправляє ся і розводить ся всякі спори. Предложений правительством бюджет виходить в комісії без важних змін, а відтак ухвалює єго палата по кількох тижнях а нераз і місяцях. Щоби дійти до ладу, треба би перевести деякі упрощєня.

Пересунєням речєня фінансового зроблено дрібний почин, а се є доказом, що австрійські фінанси вимагають основної реформи. Парламент повинен заняти ся основним розслідом потрібних змін, бо держава може фінансові задачі добре сповняти, але треба лише в господарстві завести систему і лад.

Побіч значних видатків наслідком балканської війни, вимагає держ. рада значних видатків, а не думає про їх покритє. Замість сплачувати давні довги, ухвалює ся великі видатки і робить ся нові довги. При добрій волі можна завести лад. Бюджет зе-

лізниць, котрий все доводив до великих недоборів, тепер поправив ся так, що недобори значно зменшили ся і перегодом зовсім щезнуть. Так само можна би се досягнути і в інших царинах фінансових.

При сій нагоді треба замітити, що також в Німеччині й Італії бюджетовий рік починає ся 1. люця і тим способом там звичайно полагоджують бюджет до того часу, коли перше також були приневолені послугувати ся провізоріями. В Англії починає ся бюдж. рік 1. цвітня.

Почин до фінансової реформи, хоч лише формальний, зроблено, можна би бажати, щоби се дало понуку до дальшої основної реформи.

І „Учительське Слово“ проти учителів хри- стіянських суспільників.

Останнє число з 15. вересня 1913. „Учительського Слова“ органу „Взаємної помочи учителів і учительок“, містить статі доволі різнородного змісту і то статі, які по часті доторкають справ загально народних а головно справ станових учительських.

З окрема належало би присвятити слів кілька статі під німецьким заголовком „Die Zwei Riesen im Kampfe um einen Zwerg“, себ то борба двох великанів ізза карлика.

В сій статі вгадує якийсь кривонім (мз) про полеміку „Діла“ і „Руслана“ на тему „Українець учитель послом до сойму“. Сю полеміку переповідає автор в коротеньких зарисах і незвичайно обережно (щоби „Діла“ не гаївати і „Руслана“ не дразнити — прим. дописця) супроти обох партій і хоч силкує ся заховати себе на одній висоті безсторонности, всеж таки дєнеде вилізати націонал-демократичне шило автора в мішка.

Вже сам заголовок статі вказує що неоглядний автор зове учительство політичними карликами „Zwerg“ виглядає на шутку націонал-демократа.

З Борислава.

(Дальше).

А поза тою улицю, куди не глянеш, на право і на ліво, фабричні вежі, високі, чорні, обмазані роюю і мазюкою. А з тих веж, як проклони, знімають ся до неба якісь пронизливо-жалібні звуки, якісь стони, сики, свисти, мовби велитеньські гадюки, вилізали з тої нещасливої а так багатой землі і сичали...

Ось і готель. На якій чверть години вперевид я мого фіякра. Треба підїждати, бо на возі моя подорожна торбина. Опер ся я о поручє — ходу. А тимчасом передімною пересувають ся вози. Везуть нафту, рури, зелізо, минають ся, кричать, обкидують себе лайкою, якби їм того бруду було за мало. А між ними пересувають ся високі гарні візки, позовики, позови, з кіньми, хоть на виставу шли. Се їдуть ті, що з бориславського болота вєспіли вже золото видобути. Їдуть вдоволені, безжурні, спокійні, не зважаючи ні на бруд, ні на кривду, на нічо. Они з того золото тягнуть...

Надїхав мій візник, побачив мене, став. Здїймаю з воза торбину і хочу платити корону.

— Що? — верещить з обурєнем фякер — Я собі коня збавив. Тілький сьвіт, таке болото. Корона. Фі!

І махнув мені батоґом перед самим носом.

— Чоловіче добрий — кажу до него — таже я цілу дорогу йшов, а коня, то ти вже десять літ тому збавив.

— Йшов, йшов. Мене то не обходить. Ви могли їхати.

— Де?

— Якто де? на возі.

— Таже ту повно.

— Ну, а ви хочете, щоби я їздив впо-
рожні. Нема дурних. Файний гість! Ту таких гостей не треба. Виділи ви який гість? — питає перехожих, зневажливо показуючи на мене.

Щоб оминуть позорища додаю другу корону і біжу до готелю.

Готель.

Господі! Я з роду віку такого готелю не бачив. Ту не тільки спати, але навіть без печно сісти не можна. Воздух дусить тебе. Відчиниш вікно, ще гірше. Положиш ся на ліжку — чути. Давбись за один віддих свіжим повітрем Бог знає що, але свіжого, а властиво хоть трохи свіжого воздуха, за ніякі гроші ту не дістанеш. Се одинокий люк-сус, на який собі навіть бориславські міліонєри не можуть позволити. Мусиш привикнути, тай годі!

— Тутки дуже файне повітре — потїшас мене мій кельнер. — Ту ніхто на смерть не вмирає.

— А якже?

— От так, на припадок. Хлопа грім на шибі заба, в кітлі зварять ся, бараби замордують, а пана шляк трафить, як гроші завертять, або переїсть ся, кров заліє, ріжню буває. Тай на що панови в такім Бориславі вмрвати? Ту навіть порядного цвинтара нема. Він собі їде до Львова, або до Відня, він хоче по паньски вмрети... Тут дуже файне повітре.

— Чую, чую — відповідаю єму, а сам розглядаю ся, деби ту хоть трохи приличнійший кутик найти і деби сховати ся перед тим брудом, що прибирає ту якусь зовсім видиму, реальну форму; немов якийсь велитень нехлюя, обдертий, немилый, гидкий, від котрого, куди не ступишь трава вяне, дерева схнуть, цвітї вмирають, а тругий сопух хмарою несеть ся.

Уявіть собі такий образ, і подумайте, що він вам ніколи з гадки не сходить, а будете знати, як я тую ніч перебув.

На рано пішов я Паньською улицю в гору, туди як на Мразницю. Минув антику, в котрій над слоїками з всілякими ліками побачив в найліпшій згоді Шевченка поруч Костюшка, а Міцкевича поруч нашого Хмеля, минав почту, через котру перелівають ся щоденно міліони, а она стоїть собі, як тая необхарена керничка в нашій байці, минав уряд громадський, аж опинив ся перед невеличким чепурним дімком, на котрім побачив

вивіску: „Gmina chrześcijańska“.

Фі, фі! — думаю собі. — А диви і в Бориславі є християни.

Та ще більше здивував ся я, коли над тою вивіскою побачив другу: „Читальня Просьвіти“.

Но, но! І не покусають ся! Що за згода. Чи припадком через тую ніч, яку я перестав у Бориславі, не ухвалено виборчої реформи до сойму?

Треба спитати.

Входжу. Комната простора, чиста, розмальована нашими узорами.

Урядник привітний, ввічливий, як би се була не Галичина. А ще більше диво — з уряду входить ся до читальні. Ні, се мені приснило ся, се мені, мабуть, гази до решти памороки забіли.

Але де там! Від людей, що читали наші часописи, довідую ся, що се дійсність, що в християнській громаді добули собі наші люди належні права і що она, хоть в тій одній інституції стали не посьмітхолами, а горожанами.

Дайже Боже, щоби колись і деінде так само стало ся, дай Боже більше розуму, а менше сварки, більше виворуміння, а менше загоности... Гей, люди! Таж то наша земля!

З християнської громади, мабуть через асоціацію гадок потягнуло мене до церкви. Стоїть она під лісом, на горі. Щоби дістати

Автор констатує, що „до виборів числи-ли хр.-суп. ледво кілька одиниць з межі у-чительства а від виборів число прихильників зросло навіть помітно; та знова згадує автор, що ці одиниці гравітували радше для нажи-ви (?) — кар'єри (?), чим з переконання“.

Дальше пояснює автор неприхильне ста-новище „Діла“ супроти кандидатур учитель-ських, немов то по рецепті „Діла“ не годить-ся вводити політики ставів. Дуже гарно ар-гументує, як то посли наші, хоча боронити справ шкільництва і учительства гаразд не розуміють. Вкінці каже, „що таке недобальство є так каригідне, як пр. припоручати адвока-тові операцію рака“.

Автор докоряє націон.-демократичним послам, що невставляють за учительством, коли его власти переслідують, хоч признає що учительство наше багато зробило для ви-бору наших послів.

Замітне є се, що автор дає товаришам ось яку науку, яка багато вже разів містила-ся на сторінках „Руслана“, ось се наука:

„Поки своєю працею між народом не скріпнуть ся народне учительство так, щоби заняло сильні чільні місця у всіх областях народного життя, доси всі се учительство держати муть до... скобками“.

В порозкидуваних гадках статі находимо таке речення, яке мабуть є висказом „Управи Взаємної помочи“, так, як она се в своїм ор-гані апробувала, ось се речення: Від т х одиниць — розумій, які гуртують ся в „Хр.-супільнім Союзі“ — прочі часто сто-ро н и л и (? !), що в більшій части мусимо оправдати (?!). Я нарочно підчеркаю ці слова і позволю собі спитати „Управу Взаємної Помочи“, чим она оправдує-нишке сторонене учителів народно здемокра-тизованих від учителів христ. супільників? Чим ці останні мали би спроневерити ся су-проти своїх товаришів, членів „Взаємної По-мочи“?

В статутах „Взаємної Помочи“ єстvue § про правну оборону, крім сего єстvue а відрі Управи якась секція правової оборони, котра не тільки, що доси нікого не оборонила, та ще годить ся мабуть на се, щоби на учителів членів або лише симпатиків хр. супільної партії кидати в своїм органі якісь сям ор-ганом „в більшій часті оправдані (?) сторо-неня“.

Чи ж супроти сих „оправданих сторонень“ випадаеть учителству числити на яку небудь правну оборону Управи, коли она сама пускає такі фантазії в своїм органі, який примусово пренумерує кожний член „Взаємної Помочи“.

Чи „Учительське Слово“ стало на виклю-чну і вірну службу посла Будзівинського і редакції „Діла“, де не щадять найпоганіших епітетів для учителів передплатників „Ру-слана“?

Чи такі утаєні підозріння самого органу причиняють ся до агуртовування членів для „Взаємної Помочи“? — нехай зріло застано-влять ся члени Управи і редактори „Учи-тельського Слова“.

Я однак думаю, що сей зворот несма-

ся туди з Панської улиці, треба перейти че-рез кілька копалень, через кладку на гірській річці, вилізти на кручу і що йно церква. Стрі-нув я якогось гімназиста-Українця і попросив, щоб мені показав дорогу. Пішов радо зі мною. Ідемо через одну з більших копалень „Гали-чина“.

- На чім ґрунті? — питаю.
- На еренціональнім. (Сєбто на па-роха).
- Котрого?
- А нашого, руского.
- Добре. Тільки шкода, що наші люди не ваяли се в свої руки.

— Певно, що шкода. На парохівім ґрун-ті стоїть богато шибів, а всьо чужі тримають. Перше не було кому до того брати ся, а те-пер, то вже трудно. Татуньо казали, що з жидами наш чоловік не годен витримати кон-курєнції.

На верх кручі покладено східці, такі драгитиві, як всьо в Бориславі. Що кілька кроків треба відпочивати, бо тяжко йти. Не далеко церкви праворуч (як йти з долини) ні-би якась саджівка, з брудною чорною водою, по котрій пливає блискуча нафтяна о-суга.

(Конець буде).

чний для великого гурту учителів хр.-супіль-ників дістав ся на стовпці „Уч. Слова“ через недобальство і недогадлий редакційного Комі-тету. Колиж се стало ся свідомо, то уважаю відповідним вівзати „Управу Взаємної Помочи“ до прилюдного оправданя так, як се прилюдно кинено на нас клевету, бо плямити легко, та чистити труднійше..

Я радив би редакції „Уч. Слова“, щоби она красше заняла ся становищими справами учительства і організацією учительства до праці а не убивжала учительства, яке хвиле-во не має впливу на національно здемокра-тизовану „Управу Взаємної Помочи“.

Ми не хочемо розбивати сил нашого у-чительства а рад би, щоби там оно гуртува-ло ся у „Взаємної Помочи“ без огляду на політи-чні пересвідчення, не позволимо собі на те, щоби за наші членські вкладки пускав наш орган товариства затровні стріли.

Видко, що в „Управі Взаємної Помочи“ яқось не все в порядку, але про сю справу верне-мо иншим разом, коли буде сего потреба.

Часопись „Руслан“ завсїгда займав ся щиро учительськими справами, о скільки у-чительство само про се дбало. На его стов-пцях не найшов я нігде гадок від редакції, де би хтось про учительство агїрдно вира-жав ся.

Сих кілька слів подав я під розвагу так Вп. Панів Учителів, які мають нагоду читати Руслана, як також Управі „Взаємної Помочи“, щоби на будуче була обережнійша в випусканю непотрібних редакційних качок.

М. П. учитель з Равичини.

Просимо домагати ся „Руслана“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і приєдну-вати нам нових передплатників в кругах сво-їх знакомих.

З наших гір.

(Важне для всіх а особливо для нашого духо-вественства).

В часі півтретялітнього побуту в наших горах а то в Микулчині і Дорі, я мав нагоду приглянути ся красі тих околиць, їх вартості яко кліматичних місць та пізнати жите літ-ників, котрі рікрічно тисячами сюди зїзджа-ють ся для літнього відпочинку і покріплення здоровля. Нераз почув я стару пісеньку: Коби то Німці або другі народи мали такі богат-ства то уміли би їх використати і придбали би їм світову славу, але ми бідні, не маємо людей підприємчивих — словом наріканя і наріканя та на тім і кінчить ся. Ми яқось вже і привикли до того, що в наших горах розношили ся чужі люди і забирають нам кусник по куснику землі та де стануть ногою, липають слїди і хвалять ся перед свїтом нашою землею як своєю батьківщиною.

Ріжні польські і жидівські товариства з ріжних сторін і ставів позакладали на гуцуль-ських ґрунтах свої дома, кольові і санаторії, стягають до них своїх членів і заціплюють свою „культуру“ між нашими Гуцулами. Осо-бливо жиди хмарою зїзджають в наші око-лиці, віддыхають свїжим воздухом, полага-джують при тій нагоді ріжні інтереси а бо-гато з них побачивши, що ту між „гоями“ можна незле жити, лишає ся на стало в ко-трійсь громаді, дістає ся з часом до громад-ської ради, висуває Гуцула з першого кола до другого, з другого до третого, доки цілком не відбере голосу в управі громади. Дійшло до того, що в деяких громадах Гуцули щасливі, як можуть в третім колі вибрати кількох сво-їх радних. На се все ми кажемо: від чогож жид має „жидівську“ голову і махаємо без-рідно рукою на одну місцевість по другій та приймаємо за довершений факт, що то а то село для нас раз на все страчене.

Приїжджає ту також богато нашої інте-лігенції, але по більшій часті людей „пере-працьованих“ і ті замешкують в розкидених по горах гуцульських хатах і нема нагоди з ни-ми порозуміти ся і порадити ся над способом, як ратувати наші чудові гори перед наїздом чужого живла. Всі відїжджають звідси з якимсь розчарованем, з наріканем на всіх і вся і та зневїра ширить ся відтак в цілім краю.

А оно так эле не є. Від недавного часу у нас веде ся з добрим успіхом в поодиноких селах народна і просвітна робота а прова-дять її щирі одиниці. Треба лише їм помочи

а та поміч повинна прийти від наших това-риств і організацій.

Если би кожда організація чи товари-ство постарали ся для ужитку своїх членів о кусник ґрунту, побудували як не санаторії в цілім значіно слова, то бодай вигідні гуцуль-ські хати і вислали туди своїх членів на літ-ний відпочинок чи для поратованя здоровля, то я певний, що наші гори в короткім часі виглядали би інакше, дістали би наш харак-тер і бідні висискувані всіми Гуцули не мало скористали би, они зрозуміли би, що они по-винні бути панами на своїй землі і не запро-пашували її в чужих руках.

Сих кілька слів під розвагу всім, котрим лежить на серцю добро нашого народа.

Тепер яко свьященк звертаю ся з о-крема до нашого Впр. Духовенства. Богато свьященників приїжджає в наші гори і не має де мешкати. Крім одинокого пансіону Сестер Службениць в Микулчині, де свьященники з своїми родинами дістають вигідне приміщенє, здоровий харч і можуть спокійно в домашній каплиці або в недалекій місцевій церкві від-правляти щоденно службу Божу, нема в цілій околиці відповідного заведеня, яке можна би свьященникови чи свьященничій родині припо-ручити. Чейже невигода і тіснота по гуцуль-ських хатах, провадженє кухні в невідповіднім льокалі се не відпочинок а знов не кожного свьященника стати на се, щоб міг замешкати в яким зарібковім пансіоні чи санаторії і пла-тити від 6 до 20 корон денно від одной особи. Польські свьященники мають свою санаторию в Вороті і кожний їде як до своєї хати.

У нас на тім полі не зроблено нічого. Нас свьященників у всіх трех дїецезиях около 3.500 і ми до тепер не спромогли ся на вла-сну хатчину, в котрій могліб замешкати зі своїми родинами чи то для відпочинку, чи для поратованя здоровля.

Є вправді загальне товариство свьяще-ників „St. Joseph-Priesterverein in Görz“, що приймає в члени наших свьященників, але ли-ше свьященників без родин. Згадане товари-ство має три санаторії і за 4 К денно дає своїм членам ціле вигідне удержанє в таких дорогих околицях, як Меран або Іка коло Ааці. Я перестудював статут того товари-ства і прийшов до переконаня, що при добрій волі і зрозуміню ми могли би собі таке то-варство заложити і вже в найближшій часі побудувати першу санаторию.

Припустім, що з всего нашого духовен-ства 2000 зложать одноразову вкладку на ці-ле жите 50 К, то до року стане санатория з всіми вигодами, яка дасть своїм членам, потребуючим відпочинку і поратованя здоров-ля, ціле удержанє за яких 3 корони денно від особи.

Я опрацьовую статут і думаю, що най-красшим місцем на першу таку санаторию є Дора, яка з тутешних місць кліматичних має найлагіднійший клімат, чудовий лїс громад-ський для ужитку літників, найменше опадів і Дору в послїдніх часах вихваляють всі лі-карі і припоручають своїм пацієнтам. На до-каз сего скажу, що сего року, хотия у всіх місцевостях лише маленький процент літні-ків приїхало з звичайного щорічного числа, то Дора була майже переповнена.

Для лучшего зрозуміня справи позволю собі подати важнійші точки статута, якого проєкт виготовлюю.

§ 3. Цілю товариства є: будувати і удер-жувати власні санаторії і мешкальні дома для гр.-кат. свьященників і їх найближшої рідні в цілі відпочинку і поратованя здоровля.

§ 4. Засоби до осягненя тої цілі повста-ють: а) з вкладок і датків членів, б) з датків від осіб кожного стану, в) з доходів від майна товариства.

§ 5. Членом товариства може бути кож-дий руский свьященник.

§ 6. Товариство складає ся з членів по-четних, основателів, звичайних і спомагаю-чих. а) на членів почетних вибирають загальні збори на внесене управи особи заслужені для товариства.

б) Членами основателями стають ті осо-би і товариства, котрі зложать на цілі това-риства одноразову вкладку найменше 200 корон.

в) звичайними членами є ті особи, котрі зложать одноразову вкладку 50 корон.

г) спомагаючими, які зложать річно 3 корони.

§ 7. а) Кожний член, який належить до товариства найменше 6 місяців, бере участь в загальних зборах а голосом рішачим.

б) Члени свьященники і свьїтські особи

з їх найближшої рідні можуть старати ся о прийняте до санаторії, після услівій ухвалених загальними зборами.

§ 8. Кождий свьященник, який мешкає в санаторії довше як 15 днів, обовязаний від-правити одну свьяту Службу Божу за живих і усопших членів товариства.

§ 11. До санаторії не можуть бути при-няті особи з розвиненими сухотами та взагалі такі, які потребуєть шпитального ліченя.

§ 12. Вїмково може товариство в міру засобів дати своїм поодиноким членам гро-шеву підмогу в цілі ліченя поза санатори-ями стоваришеня.

Сей мій проєкт даю під розвагу всім Впр. і Вс. Отцям і прошу о поміч. Моїм ба-жанєм як найскорше взяти ся до діла так щоби при помочи Всевишнього і добрих лю-дий проєктовану санаторию вже з початком весни зачати будувати. З уваги на се, що те-пер дуже відповідний час на купно ґрунту, якого ціна спала у нас до половини давній-ших цін і що в зими можна би приготувити дерево до будови, прошу прислати на мої руки заяви приступленя і всякі уваги та по-ради в тій справі. Я за який місяць після тих вказівок, обробив би я докладний начерк ста-тута і представив его на сходинах приміром в Станіславові, на котрі то сходина всіх зго-лосивших ся запрошу. Вкладки і жертви про-шу прислати також на мої руки, а я до часу перших сходин, зглядно загальних зборів міщу їх в місцевій Райфайзенці.

На цілі проєктованого товариства можна би ще придбати богато гроша в легкий спо-сіб в провізій, які дістають агенції від жите-вих обезпечень. Наші свьященники дають рік-річно по кільканаїцять тисяч корон зарібку ріжним людям, дуже часто ворогам Церкви і народа, а се велика шкода. З сего можна мати поважний дохід і кождий свьященник, що обезпечує своє жите на 3 до 5 тисяч корон міг би бути цілком увільнений від вкладки, бо провізія від обезпеченя принесла би на цілі товариства більше, як виносить вкладка зви-чайного члена.

На всі запитаня в тій справі охотно по-дам докладні інформації.

В надїі, що порушена мною справа ви-кликє загальне заїнтересованє і знайде одо-брєнє, поручаю ласкавим молитвам Впр. і Всч. Отців се проєктованє добродїйне діло.

Всі наші часописи прошу бодай в скоро-ченю помістити сю допись.

о. М. Ганушевский
парох в Дорі, п. в місци.

Політичний огляд.

Болгарско-турецкий мир вже заключений і ще нині буде підписаний. В Царгороді панує з сеї нагоди радість, що і Адриянопіль лишає ся при Туреччині і настає вже довго вичіку-ваний мир.

Нова держава в Азії. Англійска „Manchester Daily News“ оголосила зміст нової кон-ституції для Монголії, великої простором дер-жави, вилученої недавно при помочи Росії з північних Хін, а призначеної на повільне при-лученє до Росії, яка вже й тепер править в ній. Конституція, виготовлена новим мон-гольским правительством в місті Урга, столи-ці Монголії, представляє ся дуже оригі-нально.

Отче єї зміст в головних точках: 1) Ху-тухта (начальник монгольської держави) володіє над цісарством монгольским в простій лінії монгольської династії. 2) Хутухта має необме-жену власть. 3) Хутухта має право завести в краю конституцію, відкриває і закриває пар-лямент після своєї вподобі. 4) Хутухта має право видавати закони дотикаючі державної служби і іменувати урядників. 5) В справі ви-даваня війни або заключеня мира, заключуваня міжнародних договорів, іменованя диплома-тичних представників і т. д. хутухта має наперед порадити ся і дістати згоду російського правительства. 6) Хутухта є начальним вождем всіх оружних сил цісарства і як такий уста-новляє права, управильнюючі війскову служ-бу. 7) В краю може бути заведений на случай потреби военний стан, але наперед треба по-радити ся російського представителя в Урзі. 8) Політичну свободу мешканців Монголії озна-чують указаи хутухти. 9) Хутухта має право нагороджувати особи, які відзначили ся в службі, або положили важні заслуги для краю. 10) титулами князів і оголошувати амнєстию, 10)

Основні закони, які будуть небаком оповіщені, постановляють що до прав судів. 11) Суму лісти цивільної і удержання двора установлює хутухта сам без участі законодавчих інституцій. 12) Законодатні інституції Монголії не мають виконної влади і не є відповідальні перед населенням. 13) Предсідник і містопредсідник законодавчої інституції будуть іменовані зпоміж російських і монгольських відпоручників після волі хутухти. Та послідна точка сеї дивної конституції вказує найліпше на повну зависимість Монголії від Росії, яка створила той державний дивовглад.

Просимо відновити передплату.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В неділю: руско-кат.: Созанта; римо-кат.: Матея. — В поведілок: руско-кат.: Йоакима; римо-кат.: Томи з Віл. — Ві второк: руско-кат.: Мвнодори; римо-кат.: Теклі дівя.

— **Покінчене маневрів в Чехах.** В середу в полудне „відтублено“, як ми донесли, маневри в околиці Табору в Чехах. Архікнязь Франц Фердинанд находив ся тоді разом із своїм штабом на горбі Вшеховом, недалеко Табору. Війско приняло знак сурми з радостю, бо було вже перемучене кількоденними вправами. Архікнязь Франц Фердинанд скликав опісля всіх присутних генералів і висших штабових офіцарів для обговорення покінчених маневрів. Генералія і офіцарів обступили архікнязя кругом, який говорив поверх пів години.

Архікнязь оцінював найперше вправи червоної і синьої армії, а також зарядження управ сих армій, генерала Авфенберга і Брудермана, яким висловив признане. Дальше обговорив вправи з середи з яких перебігу був невичайно вдоволеній, підніс великий пошту у армії і дякував генералам і штабовим офіцарам. Вкінці підніс оклик в честь цїсаря, який зібрані повторили, а музика відіграла державний гимн.

Попрацавшись з начальниками, поїхав архікнязь з своїм почетом на північний схід від Табору, де відбула ся дефіляда кавалерії. Приказував їй генерал гр. Гуйн. В дефіляді взяло участь поверх 9.000 їздців, в сім числі також кінна артилерія і відділ з машинними карабінами. Дефіляда тревала поверх пів години. Архікнязь відїхав опісля до Табору, а звідси до Відня.

Один високий генерал помістив в одному з віденських дневників цікаві уваги про покінчені маневри. Уваги сеї є для армії невичайно почесні. Як кожді маневри, так також сім — пише генерал — були знаменитим испытаніем клясифікацій управляючих личностей, видержности і вправлености жовнірів. Австрійська армія, завдяки своїм прикметам може сьміло бути зачислена до перших в Европі.

— **О права української мови в Росії.** „Рада“ доносить, що член державної думи єпископ Няков прислав їй з Красноярска, євсейської губ., копію уложеного ним начерка закона про українську мову і товариства. Оригінал вислано в державну думу членам її для підписів, котрих повинно набрати ся 30 для того, щоб его могла розглянути і обміркувати держ. дума. Автор начерка по довшім історичнім вступі ставить послам до підпису такі жаданя:

Ми нивше підписаві члени думи, не бувши ні соціал-демократами, ні констит. демократами, пропонуємо державній думі:

1) дозволити вести навчане в українських початкових школах всіх відомств (принайменше, перші два роки науки) на рідній українській мові;

2) призначати учителями в сі школи переважно Українців і осіб, що знають місцеву мову;

3) завести науку в українських початкових школах української мови та історії України, поруч з мовою російською і російською історією;

4) не переслідувати, вишукуючи провини й прогріхи, товариств „Просьвіта“, як інституцій виключно просьвітних, поширення знаня, дозволенних брошур і книжок на українській рідній мові; закритя сих товариств надалі можна буде робити тільки по постанові відповідного законного суда, а не шляхом адміні-

стративного розсуду, — часто цілковитої самоволі.

— **Золота осінь** хоче нам винагородити недостатки весни і літа. Від тижня пречудна погода в цілій Галичині. Вчора було таки добре горячо. Може хоч тепер уратують селяни трохи сіна і бараболі, які ще не погнили були вовсім.

— **Перед „собранієм общ. им. Качковского“**, яке відбуде ся дня 29. с. м. пише „Русское Слово“:

„На правительство и край нема великой надѣи. Русскимъ экономичнымъ обществомъ замыкають уста, не пускають ихъ до той комисіи при намѣстничествѣ, котра повинна занятися ратованіємъ селянъ. Русскимъ газетамъ власти не позволяютъ говорить и выступатьъ въ оборонѣ селянъ; конфискують они все, що пишется въ оборонѣ интересѣв крестьянъ и вмѣсто слѣвъ потѣхи и рады, що робити в нещастію, селяне достають газету съ бѣлыми сторонами и словами: „конфисковано“. За правду бувъ конфискованій 25 номеръ „Русского Слова“, бо власти сказали, що рускому мужику не все вольно знати.

„Прибувайте, русскій селяне, кто може, на генеральне собраніе. На томъ собранію по душѣ и по сердци поговорите о своемъ нужденіемъ положенію, порадитесь, якъ въ бѣдѣ себе ратовати, на врага наступати, за св. Русь на бой вставати!“

Можна собі представити, що будуть говорити на „собранію“, коли вже на тиждень перед ним русофільскі газетки, видумуючи жалоби і наріканя трублять: „до бою!“ Зрештою про настрої і напярм діяльности „общества Качковского“ вказує его секретар Бендасюк, що вже другий рік сидить під замітом шпигунства в тюрмі.

— **Холера.** В Галичині, славити Бога, не було вчора ні одного нового случаю холери, за те на Угорщині аж 18.

Після сербского урядового звіту занедужало в Сербії до 16. с. м. 1035 осіб на холеру, з того 180 осіб виадорівало, а 194 померло.

— **За бунтоване резервістів.** Перед вирокующим трибуналом в Чернівцях розпочала ся оноді розправа против двоох урядників фабрики цукру в Лужанах, Александра Кржіжека і Фравціска Сопала. Обжаловують їх о то, що резервістів покликаних до служби підчас балканської кризи намовляли до того, щоб не слухали війскових приказів і не сповняли своєї служби, а на случай війни щоби не стріляли до своїх братів Сербів, лиш щоби стріляли у воздух.

— **Відзначене воєнного дописця.** Дописець „Reichspost“ Вагнер одержав від болгарского короля ордер Олександра, одно з найвисших болгарских відзначень.

— **Шпигун і провокатор.** Показує ся, що арештований за шпигунство гімназійний ученик Володислав Коусек з Кракова був не лише шпигуном, але й провокатором. Мав він поручене від російского генерального штабу шпигувати членів польских стрілецких організацій і доносити про їх виїзд до Польского Королівства. В останнім часі вислав він велике число бравнінгів для революционерів з Королівства Польского і сам мав заденунциювати щоби одержати за се високу нагороду.

— **Вода в підземеллях Успенської Церкви.** При нагоді мурарских напровок в старинній Успенській церкві у Львові відвалено камінь, що веде до підземель під головним входом до церкви. Побачено там 8 отворів: 4 в мурі, а 4 в каминній підлозі підземелля. Ями пригатовлені очевидно на гробниці були заложені камінями. По усуненю каминів показало ся, що всі ями в мурі є пусті і нема там ніяких слідів домовин ні людских костей, а за те сі ями були повні води так, що мусіла єї випомпювати пожарна сторожа.

— **Господин Гецев** продукував ся, як ми про се оноді писали, на сільско-господарскім візді в Києві, наіменувавши себе представником „5-мільонового галицко-російского народу“. Его „литературный языкъ“, як пишуть російскі часописи був „ломаною російскою мовою з чеським, чи німецьким наголосом“. Він говорив: „Галицкі Росіяни гратулюють вам, що могли ви ту зібрати ся і радити над своїми справами. Нам того не вільно; що у вас підпомагають і улекшують, у нас се зборюють“. Коли в 48-ім році дано нам конституюцію, наш нарід був непригатовлений, неученій; тому то меншість пригатовлена і

образована забрала все в свої руки. „Російскому народови остала лише одна потїха — в „святій корчмі“, де находив нектар для себе. Так діяло ся, поки наш Іван Наумович не оснував „общества им. М. Качковского“, якого я представником. Однак не довго дали ему працювати: наші приятелі постарали ся для него о довгоречинцевий відпочинок. По его смерти „общ. им. М. Качковского“ дальше вступує і розвиває свою діяльність. При его помочи почали ми розвивати ся, аж зустріли нас новий погром, погром сепаратизму. Сей сепаратизм нас роздвоє а користають і тішуть ся з него наші найгірші вороги. Небаком праїде ту 120 наших селян (о скільки позволят їм перейти границу). Від них можете довідати ся цілої правди, коли схочете перекопати ся, як нам живе ся там.“

Свою промову покінчив господин Гецев окликом в честь одной „неділимой Росії“, серед загального обуреня зібраних з виімкою російских загорільців.

— **Небезпечний дитинячий жарт.** Діти повинні чемно їти улицю, не розглядати ся на всі боки, не тручати ся, бо жарт нераз покінчив ся плачем. Осъ вчора йшов у Львові гурток маленьких дівчат із школи, потручуючи ся взаїмно, аж вкінці одна з них так сильно трутила свою товаришку Р. Шнавіер, що ся впала на шани в хвилі, коли надїжджав трамвай. Щасте, що кондуктор побачив се і з надлюдскою силою здержав віз. Ще одна хвиля, а колеса були би роздавили дівчину на смерть. Скінчило ся на потовченю і розвітненю губи.

— **На домовину. для дитини.** Від кількох днів ходив по Львові Грицько Вердала і просив людей о гроші на... домовину для дитини. Дитина мені померла, говорив, не маю за що єї поховати. І давали милосердні люди, не лише крейцарі, але й пятаки і шустки. Один з добродіїв хотів навіть сам купити домовину і удав ся до мешканя Вердала, але застав діти мантія в повнім здоровлю, а жінка, що тяжко працює для дітей і для себе, жаліла ся на мужа-неробу, що волочить ся бездільно по місті.

— **„Славянська взаїмність“.** „Вечерна Пошта“, що виходить в Софії, оголошує лист болгарских студентів і студенток, які студиюють в Празі, котрі заявляють, що в часі цілої війни ческі симпатії були по стороні Сербів, а проги Болгар виступали Чехи навіть ворожо. Треба се ствердити прилюдно, кажуть студенти, бо не підлягає сумнівови, що тепер будуть Чехи знова удавати приятелів Болгар, о скільки будуть з того сподівати ся користи.

— **Драма в княжій домі.** В Гайдельбергу померла 25-літна княжна Софія Саксен з Ваймар-Айзенах, однокка дочка, мешкаючого там князя Вільгельма. Урядово подано, що княжна померла несподівано на удар сердца. Тимчасом в двірских кругів розійшла ся вістка, що княжна сповнила самовбийство, відібравши собі жите в ночи з середи на четвер вистрілом з револьверу. Причиною сего була — після віденських часописий — любов до Йогана Бляйхредера, сина звисного берлінского банкира, з яким она навіть заручила ся потайки. З початку були родичі княжної противні таким заручинам, але опісля згодили ся на се. Однак проти сего поставив свое veto ваймарскій князь і відмовив дозволу на супружество. Княжна, почувши про сию рішучу відмову, в ночи відібрала собі жите.

— **Жертви готівкою** не звільняють нікого від обовязку жаданя купонів У. П. Т. і уживаня товарів з маркою У. П. Т.

— **3 летництва.** Япанскій летун Такеда підніс ся на літакови Фармана. На висоті 500 м. мотор запалив ся. Апарат згорів. Летуна відвезено попареного до військового шпитала. Російскій війсковий поручник Попласко впав з літаком в віддаленю 177 верств від Петербурга. Апарат звищений. Летун відніс лише невзначні поранення. Попласко покинув дальший лет до Петербурга.

Звісний французскій летун Гуїльо відбув лет з Савіні до Парижа, спотребовуючи на перебутє 190 кілометрів 50 хвиль, що відповідає скорості 228 км. на годину. Сім летом побив всі дотеперішні рекорди скорості.

— **Ліхтарня Апольона.** Під таким наголовком почне виходити в Парижі дневник, який будуть роздавати безплатно. Оплачувати его будуть іменно не передплатники, але співробітники, бо видавець сеї часописи завважав, що в Франції є багато людей, які бажать виговорити ся так, що можна заложити днев-

ник, без грешій, поміщуючи лише за оплатою їх статі.

— **Вожд опришнів на Буковині.** Всесвітної „слава“ опришок Пантелеймон втік з румунської тюрми і получив ся перед кількома днями із своєю ватагою в однім із сіл Румунії. Коли вже румунскі власти добирали ся до ватаги, втікли через границу на Буковину, де почала ними цікавити ся черновецка поліція.

— **Жертва обовязку.** Підчас робленя на ріці біля Цельовця кінематографічного образу, який мав представляти „пригоду з лодкою“, актори дістали ся під колеса млина, що находив ся недалеко. Сему приглядала ся богатотисячна товпа. Тому багато видців кинуло ся сейчас до ріки на ратунок і видобуто потапаючих акторів на беріг, лише акторка Імре втопила ся. Поліція потягнула до відповідальности директора театру, якого акторів „виняято“ до кінематографічного образу в Цельовці.

— **Здобутки Греків.** Після виказів грецкого правительства здобула грецка армія на війні проти Болгарів: 108 найновіших машинних карабінів, 58 старих армат Крупа, 92 найновіших армат системи системи Бетлегеама, 45.000 мавверів, 18.000 манліхерів і 20.000 карабінів ріжних инших систем. Вартість здобутих провіантів обчислено на 30 мільонів, вартість забраних одягів і амуніції на 17 мільонів.

— **Хто уживає товарів з маркою У. П. Т.,** починає ся до піднесеня поваги Товариства піднімає жертву фабриканта на рідну школу

— **Чому спимо?** Вже від давна добачувано причину сну в змученю мозкових клітин. В найновіших часах робили над сим досліди три французкі учені і провірили на звірятах, що із змученя виступають на мозкових клітинах темні пятна. Коли теч з такого „змученого“ мозка встрякнено осови, то він зараз заснув. Темні пятна мають уступати в мозка підчас сну. Дослідники вносять з сего, що то само діє ся в людскім мозку. Із умученя вистворюють ся ріжного рода отруї, котрі лише підчас сну уступають.

— **По американськи.** Часопись „Woord“ жертувала американському міністрови Бріянови 8000 доларів річної платні, не жадаючи від него за се нічого, як тільки сего, щоби цілий свій час присвятив урядовій праці. Як звісно, Бріян розпочав виступи в цирку(!) з тої причини, що ему було за мало урядової платні, бо мав всего... 12.000 доларів річно, а треба муло мати 20.000 доларів.

— **Скільки пють Американці?** Американці так само ревно „нищуть“ алкоголь, як їх европейскі брата по расі. В останнім році випито в Зєдинених Державах 64 і пів мільона бочок пива о поємности 250 літрів вартости 1,612,500,000 доларів. Горівки (whisky) випили они 143 і пів мільона склянок за 900,000,000 доларів. Ся цифра представляє два рази більшу суму від тої, яку Зєдинені Держави видали в тім самім році на хліб.

Оповіді.

— **Запомогова акция при закупні збіжа до засіву.** Ц. к. правительство з уваги на сегорічні живлові нещастя рішило прийти рільничому населеню в поміч і в тій цілі призвало запомогу для краевого товариства „Сільскій Господар“ у Львові на знижене ціни збіжа під озимі засіви та на оплату перевозу. Сю акцію подібно як на весні переведе Краєвий Союз господарскі торговельних Спілок, яко торговельний синдикат товариства „Сільскій Господар“, тож в сих справах треба звертати ся тільки просто до Союзу.

Союз буде доставлювати зерно сегорічне, чисте, першої якости відповідне на засів, не зросле, з гарантєю що до сили кільченя, а се: жито озиме по ціні 16 К 50 сот. (шістнадцять корон 50 сот.) і пшеницю озимую по ціні 20 К 50 сот. (двайцять корон 50 сот.) за 100 кг. разом з мішком. Крім сего оплачувати меть ся фрахт до кождої зєлізничої стації.

За мішки осібно не числять ся і їх навад не приймає ся.

Яко завдаток треба прислати разом із замовленем по 5 К від кождих 100 кг. з тим, що недостаючу суму відбере ся за післяплатою.

Замовленя належно потвержені треба відворотно нам надсилати, але тільки на спеціальньо виданих на ту ціл друках, котрі Союз вишле на жадане кождому разом з услівям відворотною почтою.

З огляду на спізнену пору треба зараз віднести ся в тій справі під адресою: *Кравчий Союз господарско-торговельних Спілок, Львів, ул. Зіморича ч. 20.*

Український театр у Львові під артист. провідом Йосифа Стадника, дав в неділю 21. с. м. в прегарній сали „Театру малого“ (ул. Оссо-ліньских 10) дві вистави: По полудни о го-дині 3-30 по менших цінах популярну народну драму „Ой не ходи Грицю на ве-черницю“, а вечером о год. 8. новинку п. з. „Сирітка Ася“, образ драматичний зі співами в 4 діях званого нашій публиці автора з вистав его штук в нашім театрі „Міри Ефрос“ і „Сатани“ Якова Гордіна.

Головну роль в тій виставі, Асі, дівчини-сирітки, вихованої в українськім селі, яка у всіх моментах свого життя попадає у глибоку тугу за ріжними сторонами, грати ме п-і Стадника. Інші ролі в руках пп. Стадника, Ле-видної, Галушківної, Залуцко, Сироїда і других.

Білеті продає книгарня ім. Шевченка, а в неділю від 9. рано наса театру (ул. Оссо-ліньских ч. 10).

Початок вистав як найточнійше після означеного часу.

Курси для неграмотних уладжені заходом Товариства „Просвіта“ відбувати муть ся що неділі від год. 3—5 по полуд. в народній школі ім. М. Шашкевича при ул. Скарбківській ч. 26. Вписи починають ся в неділю 21. с. м. о год. 3. по пол. Наука безплатна, буде відбу-вати ся в двох відділах. На перший відділ будуть прийняті ті, що зовсім неписьменні, а на другий ті, що вже початки науки побирали в попереднім році. На бажане учасників на сім відділі будуть учити читати і писати та-кож і по польски. Подаючи отсе до прилюд-ного відома просить ся П. Т. службодавців і всіх тих, що мають яку небудь стичність із неграмотними, щоби зволили повідомити їх про се і припильнувати, щоби з безплатної науки справді користати.

Заходом Головної Управи У. П. Т. буде у-строєний вечірний курс англійської мови у двох відділах. І відділ для початкуючих 3 години тяжчево. ІІ відділ призначений для тих, що вже мають початки англійської мови, обіймати ме конвєрсацію та лектуру англій-ських авторів — в 3 годинах на тиждень. Нау-ка на обох курсах тревати ме по 3 місяці. Для сих, що покінчать І. курс, буде устроєний відтак висшій курс, який також тревати ме 4 місяці. Оплата за науку на обох курсах ви-носить по 20 К за чотири місяці. Оплату тре-ба зложити цілу з гори при вписях. Науку вести ме наш земляк професор Орест Же-ребко з Канади. Курс буде відбувати ся в льокалі шкіль У. П. Т. при ул. Мохнацкого ч. 12. Зголошувати ся треба в Канцелярії Українського Педагогічного Товариства (ул. Мохнацкого ч. 12) в урядових годинах між 9—1 перед полуднем та 5—7 по полудни най-дальше до 10. жовтня б. р. Щоби оба курси увійшли в житє, потреба що найменше 25 учасників. Зголошувати ся на курс можуть всі без ріжниць стану, пола і віку. Коли ба-число учасників було менше чим 25, визна-чена оплата мусіла би бути підвищена. Має-мо надію, що з огляду на рідку у нас нагоду вученя англійської мови, якої сьвітове значі-не кожний розуміє, наша громада радо пови-тає відкрите сего курсу, так що кандидатів охочих до науки, хиба не забракне. — За Головну Управу: А. Гладішовський, містоголо-ва, К. Малицька, секретарка.

Урядові вісти. Цсар затвердив вибір Й. Вольбєра маршалком і гр. В. Волянського заступником маршалка в Бучачі.

З Красної Ради шкільної. Краєва Рада шкільна іменуєвала в народних школах: о. Йо-сифа Савидкого, учит. гр. кат. релігії в шко-лі ім. Кохановського в Стрию, учителями і у-чительками: Івана Волошина в Бережанці, Теодора Соловух в Палипах, Юрія Когута в Майдані, Василя Михайлюка в Гриняві, Пав-лину Ільківну в Середниці і Бр. Партику в Грабвці, перенесла Ф. Лукасевича з Чернова нового до школи в Бабухові.

Іменованя. Міністер рільництва іменував в етаті галицької дирекції лісів і державних дїбр лісових люстраторів: Е. Глібовицького, В. Каратницького радниками намісництва ad personam; а М. Вітовського, Й. Лисовського, В. Ко-старкевича люстраторами.

Міністер просвіти признав VIII. класу рангі отрим учителям семінарий учит.: др. П. Губаєв в жен. сем. в Перемишлі, о. Йос. Стахиракови в муж. сем. в Самборі; признав IX. класу рангі учителям (-кам) школи вирав при учит. семін.: Олі Бачинсь-кий в жен. школі у Львові, Й. Беднарскому в Сокалі, І. Рутови в Тернополі, Й. Жабско-му в Станіславові. Кр. Рада шкільна затвер-дила в учитель. заводі, надаючи титул про-фесора: о. З. Левичкому в гімн. в Сокалі. — Перенесла інспекторів шкільних: Л. Левандов-ського з Перемишля до Косова, іменуєвала Гр. Германа учит. в Грималівці, заст. учит. шко-ли вправ в учит. сем. в Сокалі, перенесла Ю. Маньковського з учит. сем. в Сокалі до учит. сем. в Чорткові, Т. Залеского з учит. сем. в Заліщиках до гімназії в Самборі, іменуєвала в народних школах о. Волод. Гайдучка учи-телем гр.-катол. релігії в Стрию, Г. Йорданів-ну учит. в Йорданові.

Конкурс. Дирекція Товариства взаїмних обезпечєнь „Дністер“ у Львові розписує от-сїм конкурсу на одну стипендію ім. д-ра Я-рослава Кулачовского у висоті 1.200 К рі-чно. Убігати ся о сю стипендію можуть лю-ди, що покінчивши теоретичні студії намі-ряють посвятити ся практичним сту-диям з обсягу асекурації, банковости або кооперативи. На сей рік першенство мають кандидати, що бажать посвятити ся пра-ктичним студиям з области молочарської ко-оперативи. Поданя удокументовані сьвідоцтва-ми, заосмотрені описом житя і поданєм пляну студий належить вносити на письмі до Ди-рекції „Дністра“ у Львові ул. Руска ч. 20. найпізнійше до 15. жовтня 1913. — (3)

Посмертні оповістки.

О. Юліян Андраєвич, сотрудник в Дрого-вижу, помер в 26. році житя у Львові дня 19. с. м. В. в. п.!

Юлій Турчинський, б. довголітній дирек-тор станіславівської учительської семінарії і радник шкільний, польский письменник, що до своїх повістей брав часто гудульські моти-ви, помер в 81. році житя дня 18. с. м. у Львові. В. в. п.!

Телеграми

в дня 20. вересня.

Відень (ТКБ). Міністер скарбу Залеский був вчера на послуханю в Шенбруні, щоби подякувати цїсарєви за наданє ему рангі по-ручника, а також, щоби злати справу із сво-го ресорту. Послуханє тревало годину.

Софія (Болг. Аг.). Правительство одержало певну відомість, що 2500 Болгар з околи-ці Фльорани перевезли грецькі власти на ма-ло заселєні острови Егейского моря. Часть по-мерла з голоду, а часть вбито.

Софія (ТКБ). Американський місіонар др. Кларк одержав від наочного сьвідка по-жежі Страніци, яка 8 днів і ночий горїла, відомість, що оговя підложило грецке вій-ско.

Софія (ТКБ). Прибула ту нова група учителів і учительок, прогнаних сербскими властями з Македонї в числі двайцять пять осіб.

Білгород (Вл. тел.). „Полїтика“ доносить, що сербске правительство ізза безнастанних нападів Альбанців на сербску область зажа-дало у великодержав скорого заведеня жан-дармерїї. Рівночасно рішила сербска рада мі-ністрів скріпити веї залоги сербські на аль-баньських пограниччю.

Париж (ТКБ). Прибув тут грецький король Константин.

Білгород (ТКБ). Вчера привернено теле-графічну сполуку Софї з Білгородом.

Париж (Вл. т.). Навї прибуде до Бресту (у Франції) росийска ескадра, зложена з ди-візїї і трох лінійних кораблів. На покладї ескадри находить ся 150 офіцїрів і 5000 мо-ряків. Се найсильнійша ескадра, яка коли небудь відвідувала французкі порти. Харак-тер принята в Брестї не в урядовий.

Вже вийшли Проповіди на сьвята і неділі цілого року

написав о. Петро Філіхський гр.-кат. парох в Зарваніці. Часть пята. Можна набути у автора в Зарваніці, п. Вишнівчк, в книгарні Тов. ім. Шевченка і в книгарні Ставропільській по ціні 4 корони. 573(3)

Недільні проповіді на всі неділі цілого року о. Юрія Кміта вже печатають ся і вийдуть при кінці жовтня. Ціна 5 корон. Чайковичі, почта Погірці коло Рудок. 572(5)

Прийме місце завідателки дому у сьвященника особа ін-телігентна з сьвященачої родини, котра спо-вняє обовязки дуже совісно і старанно. адре-су подасть Уряд парохїяльний в Мишинї ад Коломию. 571(2)

Прийме лекцію чи бюрове знанє відзначаючий а ду-же убогий ученик висшої гімназїї, тільки з а с а м х а р ч. Ласкаві зголошеня приймає з чємности Адміністрація „Руслана“ для у-ченика“.

Вже час замовляти природні літургїчні ВІНА

Народній Торговлі

Table with 2 columns: Wine type and price per hectare. Includes entries for Австрійський, Тирольський, Лісса, Геґелійські, Самороднер, and Спеціальний Самороднер ста-ре витравне вино.

Ціни розуміють ся франко Львів, отже фрахт ошачує замовляючий лише зі Львова до своєї стації. При замовленях пїзнає гектолітра до 50 літрів ціна підвищує ся о 4 сотки на літрі, при замовленях пїзнає 50 літрів підвищує ся ціна о 8 сот. на літрі.

За бочки, звернені до двох місяців фран-ко до „Маґазину Народної Торговлі в Стрию“, звертає ся ціла почислена належність. Поручаємо „МЕДИ ПИТНІ“ по 1-60 за літру. 568(8)

Перше і одинокє Руске Товариство Взаїмних Обезпечєнь на житє і ренти

„КАРПАТІЯ“

Почетний президент: Єго Ексцелєнція митро-полит Андрей гр. Шептицький.

„Карпатія“ вибудована на найсоліднійших основах.

„Карпатія“ приймає обезпечєня на житє у всіх найдогіднійших комбинаціях при найкориснійших условинах: на дожитє, посмертні капітали, посаги і ренти.

„Карпатія“ дає обезпечєним всіякі користі, які може дати вишнійший стан техніки обезпечєнь на житє і солідне, оглядне діловодство.

„Карпатія“ основана на взаїмности і має на увазі лиш хосєн своїх членів. Чи-сті зиски вертають ся яко членські дивідєнди.

„Карпатія“ видає поліси, які по трїлїтнім тривку стають неоспоримими і незападальними.

Цєма жадного иншого руского асекураційного това-риства на житє лише одна, одиєнісьна „КАРПАТІЯ“ Обовязком кожного жадного Русина є підпрати лиш своє асекураційне товариство і обезпечуватись лиш в „КАРПАТІИ“.

„Карпатія“ передає вюдї спосібним і ретель-ним людем по містах і селах своєю агентуру.

Найпевнійшим способом ошадности є обезпечєня жи-тєвє. Кожний хто хоче забезпечити своїй родині красшу будучність, своїм дочкам посаг, або собі у-держанє на старість, най обезпечує ся на житє в „КАРПАТІИ“.

короткий час своєї діяльності „КАРПАТІЯ“ здо-була собі загальну пїхильність і довіра навіть в чужинцї, та за короткий час своєю істнованя по-вискала 1495 внесків на суму обезпечєня 5,123,004 К, з того виставлено 118 поліс на загальну суму обезпечєня 3,595,500 К з річною премїєю 163,666 К за 53 с.

Ближші інформації що до обезпечєнь і агенції удїляє Філія товариства у Львові, ул. Руска ч. 18 коло „Дністра“. Філія приймає також зголошеня внесків на обезпечєня на житє і ренти. (449)

„ДОСТАВА“

Стов. зарєстр. з обмеж. (дворазовою) порукою.

Дирекція: Львів, ул. Домініканьска 11. Склади: Львів, ул. Руска 20. Станіславів, ул. Смольки 1. Перемишль, Ринок 26.

Поручає свої богато заосмотрєні склади усяких церковних річий. Приймає усякі наприви, золочєня і переплетї. Дєстарчає дзвонів готових і пі-сля замовленя та стрійних дзвіночків. Поручає церковних малярів, різьба-рів, золотарів і підприємців будови і наприви. Продає церковне і столо-ве білє та срібло, правдивє, хїньске і альпаку. Виготовлює хоругви і прапори для „Соколів“ і Чит. „Просвіти“.

Церквам-Членам дає 2% додатко-вого опусту при закупаї.

Кожда Церков, кожний Русин по-винєн стати членом „Достави“.

Удїл 20 К, платний також ратами; висшєво 1 К; дивідєнда за 1912 р. 7%.

Часть зиску розділює „Достава“ на церковні і народні цілі.

Хто купує в „Доставі“ купує у се-бе; збільшує народне майно, попирає рідний промисл.

Інформацій удїлює дирекція, ул. Домініканьска 11; на жаданє висилає цїнники 484(26)

Асекуруйте своє майно від огню

в „Дністрі“!

Кожний Русин повинєн асекуровати ся від огню, щоби на случай пожежі не понєсти страги, бо достаток одиначї то добробит цілого народу.

Кожний Русин повинєн асекуровати ся тіль-ки в рускїм товаристві взаїмних обезпечєнь

„ДНІСТЕР“

Нема жадного иншого руского товариства асекураційного, тільки один

„ДНІСТЕР“

„ДНІСТЕР“ рахує найдешєвші оплати заобезпечєня сєлянських буд., нїв.

„ДНІСТЕР“ звертає жадорічний чи-стий зиск своїм членам; на рік 1912 ви-носить зворот 10%.

„ДНІСТЕР“ одїнює та виплачує шко-ди по огню скоро і ретельно, а до комісії запрошує все двох господарів на одїн-телів.

„ДНІСТЕР“ дає підмоги руским школам і бурсам, де виховують ся сєлянські діта.

Люди асекуровані в „ДНІСТРИ“ можуть дістати позичку у всіх великих Банках і в Товаристві взаїмного кредиту „Дністер“.

Власні фонди „Дністра“ вносять з кінцем 1912 року 3,910,393 кр. зл.

„ДНІСТЕР“ приймає обезпечєня на житє у всіх догідних комбинаціях (на дожитє, посмертні капітали, посаги, ренти).

В „ДНІСТРИ“ можна обезпечити від крадежи з вломом движимости всякого рода, а товариства кредитовї готівку, цїнні паєри і векслї за дешєвою опла-тою премїї.

Адреса „Дністра“: Товариство взаїмних обезпечєнь „Дністер“ у Львові, у власнім домі ул. Руска ч. 20.

Олександр ґарбівський.

Спомини з мого житя.

Перша часть (Образки з громадянського і письменського розвитку Русинів в 60-их рр. XIX ст. (з додатком переписки Ст. Нова-ковча, М. Лисєнка і П. Куліша, а 10 портрєтами і двома картинами) вийшли вже яко № 87—91 Загальної Бібліотеки.

Можна набути в Накладнї Я. О-ренштайна в Коломиї, або в Книгар-ні Н. Товариства ім. Шевченка у Львові.

Цїна брошурованого примірника 1 К 50 сот оправного примірника 1 „ 80

Чудові образи кисти арт. мал. п. О. Куриласа. І. Прєчюта Дїва — Мати Руского краю. ІІ. Ісус Христос — небєсний Учитель.

Сї чудові образи (одинокі на народних моти-вах) вийшли вірно після ориґиналів у всіх природних красках.

Цїна за пару оправлєних образаів: в рамках дубових з опакованєм К 20— місячно К 3 золотих „ 24— „ К 4 „ маґононих „ 28— „ К 4 „ спеціальних „ 34— „ К 5

Висилає за поспїдающею або на ратаї: М. Кри-вєций Львів. Ринок ч. 10.